

IN HET VLEES

als ik je geknakte hand zie

viering in de Keizersgrachtkerk

Goede Vrijdag

3 april 2026

In het vlees

Dit is de titel van een dichtbundel geschreven door Roelof ten Napel. Zijn teksten gaan over verlangen dat geen uitweg vindt, liefde die snijdt, geloof dat hapert, schreeuwt, zwijgt. Soms ook zoeken naar God; die hem vaker kwijtraken dan vinden. En toch...

In de voorbereidingsgroep voor deze diensten hebben we een aantal van deze 'stotterende sonnetten' - zoals een recensent ze noemde - samen gelezen en besproken. Het zijn teksten die dichtbij komen en raken.

We legden ze naast teksten uit het lijdensverhaal van Jezus, zoals door Marcus verwoord. Niet om ze met elkaar te verzoenen, maar om ruimte te maken.

Ruimte voor onze eigen vragen, ons niet-weten, ons struikelen en tasten, en voor die momenten waarop we Gods hart voelen kloppen onder onze eigen huid.

De lijfelijkheid van de sonnetten nodigde ons ook uit om te gaan bewegen. Dat gaan we dan ook doen in de diensten.

Witte Donderdag 2 april, 20:00 uur

'een van genade bevende lijn'

Over gemeenschap en de vraag waar je bij wil horen en waar niet

Goede Vrijdag 3 april, 20:00 uur

'als ik je geknakte hand zie'

Over pijn en de vraag of iemand anders die voor je kan dragen

Stille Zaterdag 4 april, 21:00 uur

'ik vroeg me af of jij zag wat ik zag'

Over nieuw begin en de vraag hoe je dat in hemelsnaam doet

Deze diensten zijn voorbereid door Marcela Aguilera Alarcón, Ruben Eusman, Annelies Jans, Willem Lems, Herman Schalk, Henk Scheffer en Julia Strijland. Ondersteuning bij de beweging werd verzorgd door Roxanne Karsten.

Cameraopname

Deze dienst wordt uitgezonden via internet. De beelden zijn live en enkele weken nadien te zien op het YouTube-kanaal van de Keizersgrachtkerk. De camera hangt achterin de kerk. Sprekers, zangers en musici komen in beeld. Bezoekers in de voorste banken kunnen (van achteruit) in beeld komen. De camera zoomt niet in op bezoekers.

Muziek

Wij lezen: SONNET LXII

dat je bestaat in de mate waarin je kunt worden
beschuldigd,

dat je bestaat in de mate waarin er een zaak van
je te maken is,

dat je bestaat voor zover je vervolgd kunt worden

dat je bestaat voor zover je jezelf kunt vervolgen,

dat je vervolgd wordt, dat je wordt vervolgd,

dat je er pas bent wanneer je kunt worden
bevroegd,

dat je er pas bent wanneer je

tot verantwoording kunt worden geroepen –

dat je je afvraagt, voor zover je dat kunt,

of je beschuldigd kan worden van je eigen leed –

dat je alleen bent –

dat er een machine bestaat die je naakte lichaam
uitspuugt, en je niet verder overweegt –

dat niets bewogen lijkt wanneer je niet meer
beweegt

Wij zingen: Onmisbaar deel van de keten

On - mis - baar deel van de ke - ten,
on - mis - baar jij in de kring.
Wel - kom wil ik je he - ten,
mens - lief voor wie ik zing.

Een cirkel vormen wij samen,
een ring van licht in de nacht.

Welkom heet ik je tranen,
welkom heet ik je lach.

Welkom en inleiding

Wij lezen Marcus 15: 12-15

Toen zei Pilatus tegen hen: 'Wat moet ik dan doen met de man die u de koning van de Joden noemt?' En ze begonnen weer te schreeuwen. 'Kruisig Hem!' riepen ze. Pilatus vroeg: 'Wat heeft Hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden nog harder: 'Kruisig Hem!' Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij Hem eerst nog had laten geselen.

Wij zingen: Ze zijn van vlees (VL892)(32-II), couplet 1 en 2

1. Ze zijn van vlees en van ge-been-te
ze zijn als wij maar hoog ten troon
zij flonk'-ren van goed-koop ge-steen-te
hun droom is lucht hun schijn is schoon.
Hun weg is kort: een ster die stort
de he-mel uit de af-grond in-
weg ro-ver moor-de-naar, dag dui-ve-lin.

Hun hand doet zonder mededogen
de minste slaaf zijn ketens aan
Vervlogen pluizen zijn hun ogen
hun oren leeg hun monden stom.
Hun godenrijk, één dodenrijk,
nog spelen zij hun partituur –
o wee zij weten dag noch uur.

Reflectie

Wij lezen: SONNET LII

man, naakt gemaakt, bloed in zijn haar,
met handen en voeten aan kruishout genageld –
een krachtig beeld, ja,

maar dat hij het leed der wereld draagt?

een wreed soort marteling:
mensen niet slechts te laten lijden, maar hen hun
leed,
tegelijk, te ontzeggen –

ik sta aan de voet van het kruis
en kijk omhoog, en zie
de ogen van de zoon van god, door hem verlaten
–

ik kijk hem aan en zeg hem
dat mijn leed het mijne was, en niemand het
wegnam,
er niemand anders was in wiens handen ik
mijn geest bevelen kon

Beweging

Wij lezen Marcus 15: 33-39

Op het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eloï, Eloï, lema sabachtani?', wat in onze taal betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hoor, Hij roept om Elia!' Iemand ging snel een spons halen, dompelde die in water met azijn, stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken, terwijl hij zei: 'Laten we nu maar eens zien of Elia komt om Hem eraf te halen.' Nadat Jezus luid geroepen had, blies Hij de laatste adem uit. En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën. Toen de centurio, die recht tegenover Hem stond, Hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: 'Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.'

De Paaskaars wordt gedoofd

Stilte

Wij zingen: Ik zal er zijn (VL 550)(229-I)

Alle denkbare en ondenkbare levende zielen
bevelen wij u aan.

Gij hebt u toch beschikbaar gesteld,
wij mochten U roepen hebt Gij gezegd,
'Ik zal er zijn' was uw naam

Wij zijn de mens die Gij gemaakt hebt.
Gij die gezegd hebt: 'Troost mijn volk',
voor hen die éénzaam tegen de grond gaan,
voor hen die niets meer hebben dan ongeluk,
is er geen troost, geen woord dat redt.
Zijt Gij de vriend die hen omhoog haalt?

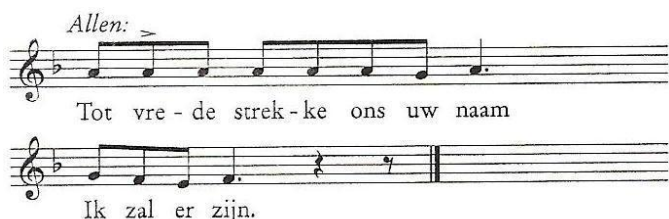

En de doden vergaan in de aarde,
verstrooid op de wind, voorgoed onvindbaar,
en allen die weg zijn gegaan zonder groet –
wat heeft met hen gedaan Hij die nooit
varen laat het werk van zijn handen?

Gij die in de beginnen hebt geroepen
licht, en de duisternis vluchtte,
dag, en de nacht kromp ineen, mensen en
uit het onbestaanbare werden wij mensen.

grondvest opnieuw dit huis vol mensen,
deze aarde.

Wij lezen Marcus 15: 42-46

Toen de avond al gevallen was (het was de 'voorbereidingsdag', dat wil zeggen de dag voor de sabbat), kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. Het bevreemde Pilatus dat Hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef. Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde Hem in het linnen. Daarna legde hij Hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang.

Wij lezen: SONNET CXXXIII

in het vlees –
mijn pijn begeeft zich in mijn vlees, en
mijn pijn is eindig en herinnert me

aan mijn eindigheid, mijn
eindigheid nu, ik
kan niet overal bij, en
mijn eindigheid straks, dat
ik er niet zal zijn,

en als ik je geknakte hand zie
begrijp ik, terwijl ik het niet weet,
dat zoiets ook in jou heeft geleefd –

hoewel je nu rustig bent,
het nu wel gaat, en je
er niet meer om treurt

Gebod

Muziek

Aan deze dienst werkten mee:

Liturgen: Julia Strijland
Annelies Jans
Ruben Eusman

Viering: Annelies Jans

Zanggroep o.l.v.: Henk Scheffer
Piano/orgel: Max Roos
Contrabas: Henk Scheffer
Slagwerk: Herman Schalk

Aanduiding van de liederen en muziek:

Bundel I en II:

Liturgische gezangen voor de viering van de eucharistie, Gooi en Sticht, Baarn

VL: *Verzameld Liedboek*, Liturgische gezangen op teksten van Huub Oosterhuis, Kok/Halewijn, Kampen 2004.

Muziek:

Egon Kracht & The Troupe: ‘Aus Liebe’, ‘Sehet, Jesu hat die Hand’ (voor de dienst) en ‘Erbarme dich’ (na de dienst) van de cd *Aus Liebe, excerpts from the St. Matthews Passion* (2006).

Muziek bij de beweging: Henk Scheffer

Lezingen:

Sonnetten uit Roelof ten Napel, *In het vlees*, Amsterdam: Hollands Diep 2020.

Marcus: NBV21

Tekening op de voorzijde:

Pete Pronk

Voorbedenboek

*In de stiltehoek ligt het voorbedenboek.
Hierin kun je een naam van een persoon
of een intentie schrijven. Deze zal worden
genoemd in de voorbeden in de dienst.*

Kaarsje aansteken

*Voor of na de dienst kun je in de stilteplek achterin de kerk
een kaarsje aansteken en daar even stil bij staan of zitten*